

חלומות וחולמים

מרקין טודר

חלום. התנועה מנתה מעל לאלף חניכים, אך במרוצת הזמן הדביקה בחזונה רבבות ילדים ובני נוער, וקירבה אותם לרעיונותיה, למורשת העם היהודי, לצינונות ולקיומה של מדינת ישראל.

העימות עם המציאות השמרנית והמאובנת היה בלתי נמנע. שנתיים לאחר מכן, בראשון למאי 1950, אירעה ההתנגשות חסרת הפשרות בין שני הדורות. עשרות נערים ונערות שמלאו תפקידים מרכזיים בהנהגת התנועה, החליטו במשותף להפסיק את לימודיהם האוניברסיטאיים ולהגשים את חלומם, כבר לא כחולמים אלא כמגשימים. שורטטו תכניות עבודה והרחבה, תכניות חינוכיות שהתיימרו להשלים ואף להמיר את תכניות הלימודים הדלות של בתי הספר. נוצרה קומונה (שיתוף) כדי להתמודד עם הלחץ הכלכלי. כבר לא ניתן היה ללכת בדרך הפשרה. הניתוק בין הדרך הגלותית ודרך העלייה היה סופי.

בחלקנו נפלה הזכות להיות חלק מחלום זה. כעבור שנים שנה מעלייתם של ראשוני התנועה, בלתי נמנע שנשאל את עצמנו האם החלום התגשם? האם צדקנו? האם היה כדאי? היש סיבה למסיבה? והתשובות הן בהחלט חיוביות!

הרי גדולתו של חלום אינה רק בעצם הגשמתו. חלום המתגשם במלואו אינו קיים. הוא הופך למציאות ונשכח. כי ככל שהחלום נשגב יותר, קשה יותר להשיגו. גדולתו של חלום שוכנת בעצם המשכיותו, ביכולתו להמשיך ולסחוף דור אחר דור של חולמים ונושאי הלפיד. הזרם הבלתי פוסק של בני נוער מברזיל הפוקדים את הארץ, הן כתיירים, סטודנטים או מתנדבים למשימות לאומיות, והן כעולים המעתיקים את מקום מגוריהם, לימודיהם ועבודתם, תורם לישובה, חיזוקה והתפתחותה של המדינה. מצב היהדות והיהודים בגולה, ההתבוללות הגוברת המרחיקה מאתנו אלפי צעירים איכותיים וכשרוניים, גילויי האנטישמיות המתגברים ומצד שני קיומה של מדינת ישראל החוגגת ששה עשורים לעצמאותה, כשאנו עדים להצלחתה הכלכלית והביטחונית, להתפתחות המדע ולחיי תרבות תוססים, כל אלה הם הוכחה ניצחת לצדקת דרכנו ולכדאיות המאמץ שהושקע לאורך כל הדרך.

השנה, ברצוננו לציין ששים שנות עליה של חניכי דרוו, גורדוניה, איחוד הנוער החלוצי והבונים - דרוו לדורותיהם. ההתלהבות הרבה שבה התקבל הרעיון על ידי כל מי שפנינו אליו בארץ ומחוצה לה, והנכונות להירתם ולתרום למפעל חשוב זה, חשוב לשמירת מורשת העבר ולחיזוק האמונה והתקווה בהווה. זהו סימון דרך להמשך החלום, שידביק נערים נוספים, העולים החדשים, חולמים ומגשימים של אותה התנועה ושל אותו הרעיון.

לחלום, זו אינה זכותם הבלעדית של בני הנוער. אך קשה לתאר בני נוער ללא חלומות. מי שלא חלם, בזבוז את נעוריו. הדור הצעיר, משוחרר מכל קשר והתחייבות לעבר ולעולם "הדור הישן", מלא תקוות, חופשי מאכזבות או מניסיון מר. טבעי וצפוי שיחלמו. על עולם חדש, עולם שאין בו סבל ואי-צדק, חלום על אדם חדש, ללא רוע, חף מקנאה ושנאה. חלום על אושר ועושר, על שפע, על חיים שמחים ונוחים, על קריירה מזהירה, על משפחה חמה ואוהדת, על אריכות ימים בריאים. ועל מה לא?

חבר מרקין והישוב ברזילאי

ספוג בחלומות אלה, קם קומץ נערים שהחליט להגשים את החלום, הלכה למעשה. האווירה ששררה בעולם שלאחר תום מלחמת העולם השנייה, עם גילוי זוועות השואה, התחושה של עולם במעבר ובהתהוות, סייעו להם בהחלטתם. אך הדחף העיקרי נבע מרגישותם הבלתי רגילה לבעיות העם היהודי והחברה האנושית בכללותה, והתחושה העמוקה של מילוי שליחות עילאית, כמעט אלוהית. התחברותם הייתה צפויה וטבעית, ובכך הפכו חלומות אישיים לחלום קבוצתי - קולקטיבי, ונטווחתה דרך פעולה להגשמתו.

הקימו תנועת נוער לתפארת. נסעו ממדינה למדינה, מעיר לעיר, לא פסחו על אף שכונה, נידחת, התדפקו על כל דלת של בית יהודי. הבשורה שהביאו עימם הייתה שעם תחייתה של המדינה היהודית בא הקץ לגלות הפיזית והמנטלית של העם היהודי. מדינה זו תהיה מבוססת על צדק חברתי ושוויון, על פי חזונם של נביאי ישראל. הם החלו ללמוד ולהפיץ את תולדות עם ישראל והצינונות על פי משנתם של הרצל, משה הס, מקס נורדאו. כתיבי מרקס, אנגלס, בורוכוב, סירקין, גורדון, ברל כצנלסון, בן גוריון ורבים אחרים, הפכו לשמות מוכרים, המצוטטים ביומיום. הם בלעו בתיאבון ללא שובע, כל מידע שיכול היה לסייע להם להבין, לשפר ולקרב אותם להגשמת

מרקין טודר

הצטרף לתנועה ב-1949. חבר במזכירות סניף סן פאולו ובהנהגה הארצית. היה בשליחויות בבלו הוריוזנטה וריו דה ז'ניירו ובמשימות מיוחדות בפורטו אלגרה וקוריטיבה. עלה ב-1955 ועמד מספר שנים בראש ועדת התנועה. מאוחר יותר שליח בריו דה ז'ניירו מ-1973 עד 1977. בקיבוץ ברור חיל היה, בין היתר, ממונה על התזונה, ממונה על שימוש במים והשקיה, מנהל פרויקטים בחברת "דקו-ידע" ומנהל יצוא של "ענת" - תוכניות חקלאיות. מתגורר היום בתל אביב ועוסק בתרגום.